

Staatsbosbeheer
T 0592 248984
www.staatsbosbeheer.nl

staatsbosbeheer

Ballooërveld

Wandelen op de heide - 9 km

Nationaal beek- en
esdorpenlandschap
Drentsche Aa

Eindeloze vergezichten

Uitkijkend over het Ballooërveld maakt u kennis met het grootste heideveld van het Drentsche Aa-gebied. Hier is volop ruimte om te ademen. Terwijl u in de verte tuurt, speelt de wind met het losliggend zand van de stuifduinen. De natuur is opmerkelijk ruig en weids. Nergens zijn sporen van mensen te zien, behalve de kerktoren van Rolde die boven de bomen uitsteekt. Maar schijn bedriegt. Langgerekte banen door de heide verraden dat hier in de middeleeuwen een drukke verkeersroute lag. Ooit klonk hier het geknars van voorbijgaande boerenkarren.

Het Ballooërveld heeft veel langgerekte paden op de heide.

Avontuurlijke wandeling

Wanneer u vanaf de parkeerplaats Galgenriet (P) vertrekt of bij de schaapskooi (3), begint een avontuurlijke wandeling van 9 kilometer. Ook kunt u de route verkleinen tot 4 of 6 kilometer. Volg de routepaaltjes met de paarse kop. Struinend over de heide bent u eventjes een reiziger van toen. Honden mogen mee, maar moeten wel aan de lijn.

Middeleeuwse snelweg

Op verschillende delen van het Ballooërveld ziet u langgerekte banen over de heide lopen. Dit zijn karrensporen van middeleeuwse reizigers. Met paardenkarren en koetsen trokken zij over de 'woeste grond', dat vanwege zijn hoge ligging beter begaanbaar was dan de drassige beekdalen.

Het Ballooërveld maakte deel uit van een route tussen

Coevorden en Groningen. Op de zandgrond volgden de reizigers elkaars spoor, net zolang totdat deze tot de wielassen was uitgesleten. Dan ging men iets opzij.

Drents heideschaap

Al honderden jaren gaan Drenthe en schapen goed samen. Vanaf de middeleeuwen was hun voornaamste taak het leveren van mest. Dit maakte de arme zandgrond vruchtbaar. Hoogtepunt van het aantal Drentse heideschappen was het jaar 1865. Er is bekend dat in 1875 er 13.000 schapen waren. Kuddes bestonden vaak uit 100 tot 1400 schapen. Aan het eind van de negentiende eeuw maakte kunstmest hen niet langer onmisbaar. Toch kan de Drentse heide nog steeds niet zonder schapen.

Drents heideschaap.

Ze houden het opschieten van bomen en struiken tegen. In de schaapskooi van Balloo (3) ziet u de schapen van dichtbij. Of misschien ontmoet u ze wel onderweg!

Uitgestrekte heide

Voor vroegere reizigers was de uitgestrekte heide niet altijd een pretje om te moeten doorkruisen. Met slecht weer kon het er aardig spoken, net als nu. Van oorsprong had het hoge zandplateau een veel meer beschut karakter. Er groeiden bossen, die als gevolg van houtkap en middeleeuwse landbouw zijn verdwenen. Boeren staken heideplaggen af en brachten de heideplaggen naar hun stal, waar de schapen konden overnachten. Als er veel mest op de plaggen lag, werd er een nieuwe laag plaggen over gedaan. Na de zomer werd de stal geleegd en het mengsel van heideplaggen en mest werd over de akkers uitgereden en onderploegd. Dit deden ze om de akkers vruchtbaar te maken. Het grazende vee hield de plantengroei kort. Hier en daar ziet u zandverstuivingen tussen de heide. Ze steken licht af tegen de omgeving. De kale plekken getuigen dat het groen de begrazing en het plaggen niet overal kon bijbenen.

IJzeren boeren

Het zuidoostelijk deel van de route leidt u langs haaks op elkaar staande walletjes, zogenoemde 'Celtic fields' (2). Ze zijn opgeworpen door boeren uit de ijzertijd (circa 800 – 50 jaar v. Chr.). De walletjes gingen verstuuving van de grond tegen. Op de veldjes ertussen verbouwde men voedsel. Het is de eerste vorm van landbouw in dit gebied.

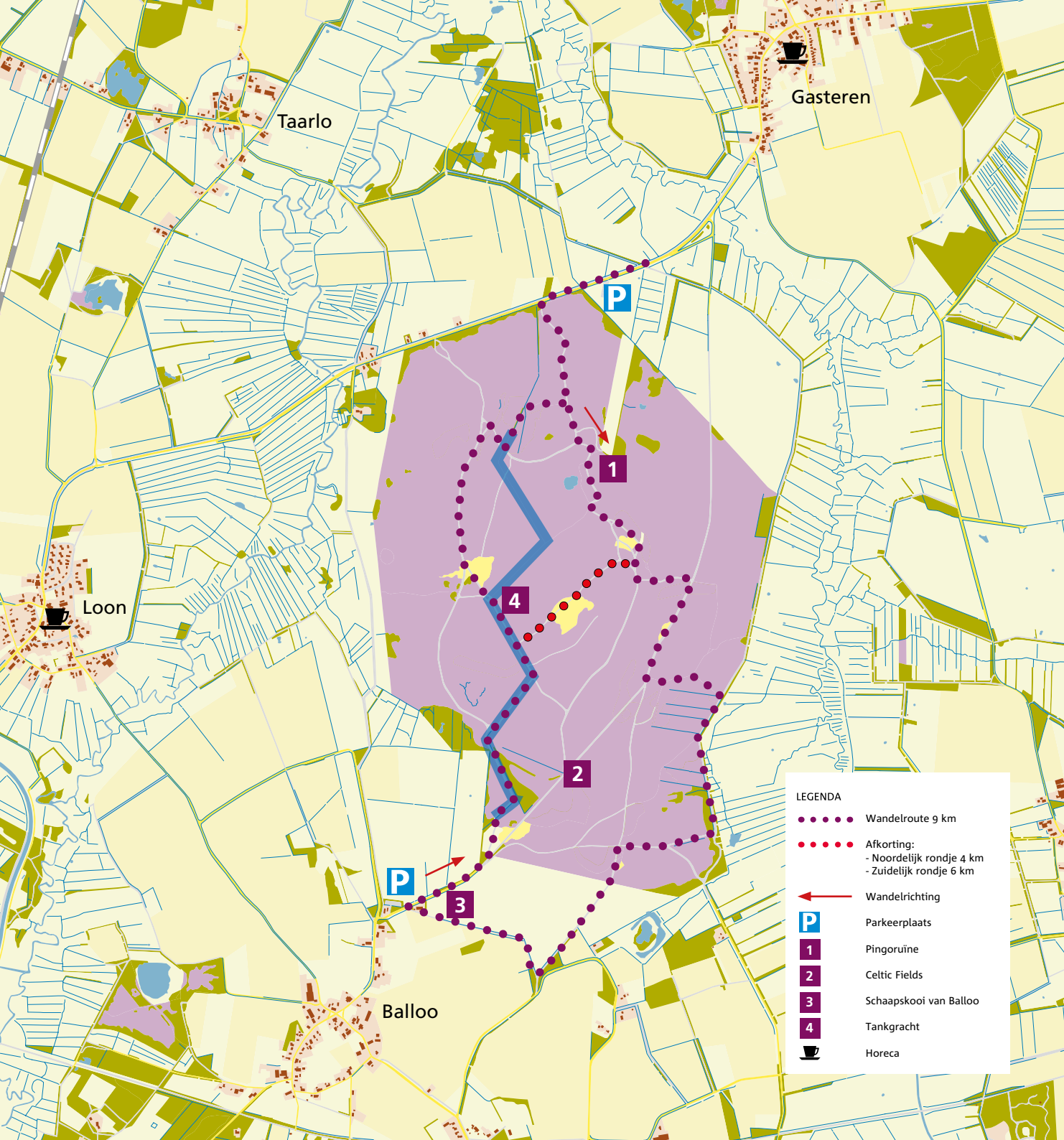
Een heidevennetje: oase op het droge zand

Nattigheid

Niet alle plekken op de heide zijn droog. Waar keileem in de bodem zit, blijft water staan.

De heidevennetjes trekken libellen aan: typische waterinsecten die u misschien niet zo snel op de heide zou verwachten. Een andere drassige plek op het Ballooërveld is de pingoruïne (1): een souvenir uit de ijstijd. Deze is ontstaan uit een ijsheuvel. Toen het warmer werd smolt het ijs. De heuvel stortte in. Er ontstond een ondiepe plek in het landschap, omringd door een wal. In de natte omgeving groeit nu veenmos: een mossoort die gek is op water. Als u een plukje ervan oppakt kunt u het uitknijpen als een spons. Droog aan de haak is veenmos zo'n twintig keer lichter dan in natte toestand.

Taarlo

Gasteren

Loon

Baloo

LEGENDA

- Wandelroute 9 km
- Afkorting:
- Noordelijk rondje 4 km
- Zuidelijk rondje 6 km
- Wandelrichting
- Parkeerplaats
- Pingoruïne
- Celtic Fields
- Schaapskooi van Balloo
- Tankgracht
- Horeca

Tweede Wereldoorlog

Op de kaart valt een merkwaardige zigzaglijn op die het Ballooërveld doorsnijdt (4). Wanneer u hier langskomt ziet u wat er aan de hand is: het is een tankgracht uit de Tweede Wereldoorlog. Dwangarbeiders legden in opdracht van de bezetters de geul aan, die bedoeld was om vijandige tanks de pas af te snijden. De verdedigingslinie is echter nooit gebruikt. Ook zijn er opgeworpen walletjes, met daartussen net genoeg ruimte om erin te liggen. Dit zijn loopgraven, die boven het aangrenzende terrein uitsteken. Deze zijn al voor de tweede wereldoorlog gegraven. De hoge ligging voorkwam dat ze vollieden met grondwater.

Plaatselijk is de tankgracht twee tot drie meter diep.

Voeding voor de beken

Alle paden die u over het Ballooërveld volgt, lopen over zand. Het gebied ligt op een zandplateau dat deel uitmaakt van de Hondsrug. Als het regent kunt u zien hoe snel het water in het zand wegzakt. Via de bodem vindt het water zijn weg naar het lagergelegen beekdal. Eigenlijk is het plateau dus een voeding voor de beken. Zijn hoge ligging dankt het Ballooërveld aan de voorlaatste ijstijd, zo'n tweehonderdduizend jaar geleden. Toen schoven vanuit het noordoosten gletsjers over ons land en gaven het zijn reliëf. In de laatste ijstijd (100.000 – 10.000 jaar geleden) kwam er een laag dekzand overheen, dat vanaf de drooggevallen Noordzee werd opgestoven.

Toegangspoort

'De Homanshof' is één van de toegangspoorten van het Nationaal Park Drentsche Aa (www.drentscheaa.nl). Hier kunt u terecht voor meer informatie en voor routes die u kunt volgen. Adres: Lunsenhof 20, 9467 PM Anloo. Openingstijden: 1 april tot 31 oktober van 9.00 uur tot 17.00 uur / van 1 november tot 31 maart van 10.00 uur tot 17.00 uur. Op maandag gesloten.